

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W SKIERNIEWICACH
ROK SZKOLNY 2018/2019**

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...), ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

JAN PAWEŁ II

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59) – art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98 – 99.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U., poz. 1249).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649) - §4.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program został opracowany dla społeczności Szkoły Podstawowej Nr 7 im. K. Makuszyńskiego w Skierniewicach w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska szkolnego, a postawione cele główne i szczegółowe wynikają z ewaluacji dotychczasowych działań profilaktyczno – wychowawczych oraz priorytetów MEN na bieżący rok szkolny. Opracowując program, oprócz aktów prawnych wykorzystano:

- Dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- Zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym;
- Wyniki przeprowadzonych ankiet n/t zagrożeń uzależnieniami;
- Wnioski n/t sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego, wynikające z bieżącej obserwacji postaw i zachowań uczniów, prowadzonej ewaluacji wewnętrznej oraz sprawowanego nadzoru pedagogicznego;
- Sprawozdania i informacje wychowawców oraz nauczycieli przedstawiające analizę problemową poszczególnych zespołów klasowych.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na rozpoznanie potrzeb rozwojowych uczniów, jak również określenie problemów wychowawczych istniejących w środowisku szkolnym i lokalnym. Zadania profilaktyczno - wychowawcze uwzględniają następującą tematykę:

- Zjawisko agresji (przemoc fizyczna i psychiczna);

- Niepełnosprawni są wśród nas;
- Wolontariat – pomagamy innym i uczestniczymy w akcjach charytatywnych;
- Przestrzeganie zasad i norm zachowania w grupach rówieśniczych oraz społeczności szkolnej;
- Trudna sytuacja materialna rodzin;
- Rodziny niepełne, przypadki eurosieroctwa;
- Niedostosowanie społeczne, bądź zagrożenie tym niedostosowaniem;
- Niski poziom kultury osobistej;
- Lekceważenie obowiązków szkolnych;
- Konflikty rówieśnicze;
- Niedojrzałość emocjonalna i nadruchliwość;
- Brak szacunku do cudzej własności, niszczenie mienia szkolnego;
- Niepowodzenia szkolne;
- Wykluczenie z grupy rówieśniczej;
- Cyberprzemoc i aktywność na portalach społecznościowych;
- Niewydolność wychowawcza rodziców;
- Niska świadomość uczniów i rodziców n/t skutków zachowań ryzykownych oraz wpływu pozytywnych wzorców na wychowanie dzieci;
- Podejmowane przez uczniów próby stosowania używek;
- Bardzo duża liczba uczniów wymagających opieki i wsparcia ze strony specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda, pedagog terapeuta, pedagog specjalny).
- Nadmierne korzystanie z urządzeń multimedialnych (telefon, tablet, komputer).

III. OPIS STRATEGII WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ

Opierając się na wprowadzonej definicji wychowania jako: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”, program uwzględnia treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów opracowane

na podstawie wyników diagnozy oraz wniosków i rekomendacji przyjętych uchwałą przez Radę Pedagogiczną, a skierowanych do uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców.

Treści profilaktyczno – wychowawcze oparte są na podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz uwzględniają następujące obszary:

- Edukacja zdrowotna;
- Kształtowanie postaw społecznych;
- Wartości, normy, wzory zachowań;
- Bezpieczeństwo (profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych).

Zapewniają i uwzględniają rozwój dzieci i młodzieży w następujących sferach:

- Fizycznej (rozwój biologiczny);
- Psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny);
- Społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).

W działalności profilaktycznej szkoły biorą udział wszyscy członkowie społeczności szkolnej oraz przedstawiciele urzędów, instytucji, stowarzyszeń, organizacji i fundacji działających na rzecz dzieci i młodzieży. Program uwzględnia realizowanie działań z zakresu profilaktyki:

- **Uniwersalnej** – tj. wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań ograniczających zachowania ryzykowne niezależnie od jego poziomu;
- **Selektywnej** – tj. wspieraniu uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- **Wskazującej** – tj. wspieraniu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zażywania substancji psychoaktywnych lub występują inne zachowania ryzykowne, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Program uwzględnia następujące strategie wykorzystywane w trakcie realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych:

- **Profilaktykę pierwszorzędową** adresowaną do grupy niskiego ryzyka, która ma dwa cele - promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Poprzez różne działania przekazuje się młodzieży komunikat "POCZEKAJ DO DOROSŁOŚCI".

- **Profilaktykę drugorzędową** adresowaną do grupy podwyższonego ryzyka, której celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne i indywidualne, socjoterapia). Komunikat dla młodzieży "WYCOFAJ SIĘ" (dopóki jeszcze możesz).
- **Profilaktykę trzeciorzędową** adresowaną do grupy wysokiego ryzyka, która ma na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwia powrót do normalnego życia w społeczeństwie. Głównie jest to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja. W tym zakresie szkoła jedynie udziela informacji, gdzie można znaleźć pomoc w instytucjach specjalistycznych.

Jednocześnie szkoła wykonuje zadania profilaktyczno – wychowawcze, których celem jest wzmacnianie czynników chroniących oraz niwelowanie czynników ryzyka.

IV. CELE GŁÓWNE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych oraz wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw

i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie, w tym wyboru ścieżki rozwoju zawodowego.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Na skutek realizowanych systematycznie i efektywnie zadań wychowawczo – profilaktycznych, uczeń wraz z wiekiem podejmuje kontrolę nad swoim wszechstronnym rozwojem i nabywa pożądaných i oczekiwanych cech. Kończąc naszą szkołę uczeń dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu rodzinnym i na kolejnym etapie edukacji. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Zadania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym i prawnym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym własną godność i poczucie wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem:
  - ✓ aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, o różnorodnych zainteresowaniach, chętnie zdobywającym wiadomości z różnych dziedzin;
  - ✓ uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
  - ✓ dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
  - ✓ ceniącym sobie własne i cudze zdrowie, dbającym o kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego;
  - ✓ kształcącym swoją wolę, panującym nad sferą wrażeń i doznań zmysłowych.

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Za realizację programu oraz dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia współodpowiedzialni są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one sprzeczne z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo – profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecka we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;

- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania, wychowania i opieki;
- opracowują i realizują program wychowawczo – profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadku stwierdzenia: przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych natógów, krzywdzenia lub wykorzystywania, dyskryminacji, w innych sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych;
- wnoszą o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- kierują zespołem klasowym uwzględniając w swoich działaniach jego integrację;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, dokonują oceny postaw i zachowania;
- wdrażają do samooceny postępów edukacyjno – wychowawczych, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i swoich podopiecznych;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami, włączając rodziców w sprawy programowe, organizacyjne i porządkowe związane z działalnością klasy i szkoły;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, logopedą, psychologiem, pielęgniarką oraz nauczycielami wspomagającymi;

- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: policją, poradniami specjalistycznymi, sądami rodzinnymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, a także podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby rozwojowe uczniów, informując o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji oraz innych negatywnych zachowań;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem wnoszą o różne formy pomocy wychowawczej, edukacyjnej, opiekuńczej i materialnej;
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb uczniów zgodnie z zaleceniami PPP;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom alternatywne formy spędzania czasu wolnego dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści, cele i zadania programu wychowawczo – profilaktycznego.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Ucznia;
- znają swoje obowiązki i sumiennie się z nich wywiązują;
- współorganizują imprezy, uroczystości i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają ustalonych zasad i norm zachowania ustalonych dla członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawa do rozwijania samorządności;
- kierują swoim rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;

- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych;
- ustalają regulamin swojej działalności;
- angażują się w ideę wolontariatu.

Pedagog, psycholog i specjaliści:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych zdiagnozowanych problemów i zagrożeń istniejących w środowisku szkolnym;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych i traumatycznych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY ICH REALIZACJI

Zadania są realizowane cyklicznie przez pracowników szkoły, nauczycieli, rodziców i uczniów, a terminy ich realizacji wynikają z indywidualnych planów pracy dydaktyczno – wychowawczej prowadzonych zajęć edukacyjnych obowiązkowych, nieobowiązkowych i pozalekcyjnych.

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ			
Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Przygotowanie uczniów do	1. Rozwijanie samorządności uczniów.	– Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego.

świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	2. Uczenie zasad demokracji.	– Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.
	3. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo.	– Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Spotkania okolicznościowe, Korneliada.
	4. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.	– Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, regulaminy
	5. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.	– Kontakt z kulturą i sztuką .
	6. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy.	– Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Prezentacja wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych.
	7. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, telewizja, radio, telefon, tablet.	
	8. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp.	– Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy
	9. Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	

		10. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę.	
11. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. - Spotkania z autorami książek dla dzieci. Konkursy czytania 		
12. Organizowanie czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły 		
13. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego w kl. VII – VIII - Udział w targach edukacyjnych; - Testy uzdolnień i zainteresowań - Wycieczki do firm i zakładów pracy - Zajęcia edukacyjne w kl. I – VI zgodnie z planami pracy 		
14. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego w kl. VII – VIII - Udział w targach edukacyjnych; - Testy uzdolnień i zainteresowań - Wycieczki do firm i zakładów pracy - Zajęcia edukacyjne w kl. I – VI zgodnie z planami pracy 		
15. Zapoznavanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.			
16. Wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.			

2.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej	1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.	– Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach.
		2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofobii	– Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi
		3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów.	– Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności.
		4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników.	
		5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja)	
		6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.	– Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw, apele szkolne.
		7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny, świadomość konsekwencji, pobudzanie do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację.	– Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach

		8. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska.	– Apele szkolne
		9. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.	– Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.
3.	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Przedłożenie projektu programu Radzie Rodziców wychowawczo-profilaktycznego i zapoznanie z innymi dokumentami szkoły.	– Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas.
		2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.	– Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych.
		3. Egzekwowanie powyższych wymagań.	
		4. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.	– Rozmowy, wywiady, ankiety, pogadanki.

		<p>5. Badanie opinii rodziców n/t: - Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych, wychowawczych, profilaktycznych oraz opiekuńczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych. - Współpraca z Radą Rodziców.
		<p>6. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacja planów pracy wychowawczej i profilaktycznej.
		<p>7. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wywiadówki, tablica informacyjna , strona internetowa.
		<p>8. Edukowanie rodziców na temat metod oddziaływań wychowawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prelekcje specjalistów, - informacje przekazywane przez wychowawców. - Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości i wyjazdów klasowych, szkolnych. - Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.
		<p>9. Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych.</p>	
		<p>10. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.</p>	

**KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM,
POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
4.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego oraz hymnu szkoły 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych i pozalekcyjnych 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiętki po Nim. 5. Kultywowanie tradycji szkolnej. 6. Pogłębianie wiedzy historycznej dotyczącej odzyskania niepodległości. 	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia. – Konkursy wiedzy o Patronie. – Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych
5.	Współpraca ze środowiskiem lokalnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu i kraju. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej. 4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w regionie i kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wycieczki lokalne, wystawy, gazetki, zajęcia dydaktyczne, program autorski pt. Skierniewice- moje miasto i okolice. – Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo w turnieju Integracyjnym, ŚKOiW
6.	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa		<ul style="list-style-type: none"> – Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej,

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie krajów Unii Europejskiej. 	<p>wystawy, konkursy itp.</p> <p>– Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p>
--	--	---	--

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
7.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia logopedyczne. – Opieka pielęgniarki szkolnej. – Zajęcia edukacyjne. – Zajęcia wychowania fizycznego.
		<ol style="list-style-type: none"> 2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. 3. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 4. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną. - Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań.

		5. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.	- Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych.
		6. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.	- Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS.
		7. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	- Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. - Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami i pracownikami SOK, Miasteczko Ruchu Drogowego
8.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.	- Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.
		2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno- pedagogicznej.	- Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.
9.	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie	1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń	- Współpraca i spotkania z kuratorem

		społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.	sądowym, lekarzem, psychologiem. – Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb,
--	--	--	---

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
10.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną. 	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja programów ekologicznych. – Udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach godzin wychowawczych. – Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja edukacji ekologicznej. – Pogadanki tematyczne.

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
11.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	profilaktyczne.
12.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Wpajanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym, korzystania z portali społecznościowych oraz telefonów, tabletów i innych urządzeń. 3. Bezpieczeństwo na drogach, w czasie podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą i w górach. 	<ul style="list-style-type: none"> – Pogadanki. – Apele szkolne. – Warsztaty i przedstawienia profilaktyczne. – Spotkania z Policją i Strażą Kolei.
13.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka 	<ul style="list-style-type: none"> – Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. – Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielami. – Czytanie tematycznej literatury.

		<p>sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa.</p> <p>5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.</p> <p>6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.</p>	
14.	Eliminowanie agresji z życia szkoły	<p>1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych.</p> <p>2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. - Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp
15.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<p>1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka.</p> <p>2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi.</p> <p>3. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów.</p> <p>4. Skutki zażywanie substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, papierosy, alkohol, leki i inne).</p> <p>5. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. - Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. - Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.
16.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w	<p>1. Diagnozowanie trudności w nauce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców

	przystosowaniu się w grupie.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu. 	<p>i nauczycieli</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie oferty zajęć pozalekcyjnych - integrowanie zespołów klasowych poprzez organizację imprez i uroczystości.
17.	Edukacja rodziców i nauczycieli.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie wiedzy na temat przyczyn i istoty: <ul style="list-style-type: none"> - niepowodzeń dydaktyczno-wychowawczych - uzależnień oraz sposobów zapobiegania. 2. Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazówki do pracy z dzieckiem w domu. - interpretowanie zaleceń zawartych w opiniach PPP - konsultacje i rozmowy z pedagogiem, psychologiem i specjalistami. - uczestniczenie w spotkaniach zespołów klasowych. - pogadanki dla rodziców. - rada szkoleniowe. - warsztaty.
18.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Stypendia socjalne 3. Opieka w świetlicy szkolnej- pomoc w nauce. 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną. 5. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości 6. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z MOPR. - działalność SKW. - samorząd Uczniowski. - Rada Rodziców. - TPD.

19.	Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	1. Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.	- Kwestionariusze ankiet, arkusze wywiadów.
20.	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	1. Podejmowanie działań z instytucjami wspierającymi działalność szkoły oraz działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.	- Współpraca z: <ul style="list-style-type: none"> • Poradnię PP • Biblioteką pedagogiczną i publiczną • Izbą Historii Skierniewic • Osadą Pałacową • CKIS • Nadleśnictwem Skierniewice • Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym • Policją • WORD • TESCO • Castoramą • Miejscową parafią • Strażą kolei • Lokalnymi przedsiębiorcami.

VIII. EWALUACJA

W celu oceny oczekiwanych efektów wynikających z realizacji programu zaplanowano jego monitoring i ewaluację. Kontroli będzie podlegać zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Wnioski z przeprowadzonych analiz posłużą do modyfikacji programu na kolejny rok szkolny.

Narzędzia monitoringu i ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców i nauczycieli z realizacji programu oraz planów pracy wychowawczej dla poszczególnych oddziałów;

- Ankiety/kwestionariusze skierowana do członków społeczności szkolnej (uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice);
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga i psychologa na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentacji szkolnej;
- Obserwacje;
- Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- Wywiady;
- Analizy przypadków najtrudniejszych;
- Wnioski i rekomendacje do realizacji na kolejny rok szkolny.

IX. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły, a Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

Bauer Aneta, Lipska Honorata, Machaj Dorota, Pietrzyk Barbara, Śmieszek Anna, .

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 7 im. Kornela Makuszyńskiego w Skierniewicach

- przyjęto projekt uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu: **12 września 2018r.**

- przyjęto do realizacji uchwałą Rady Rodziców w dniu: **19 września 2018r.**

- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu: **24 września 2018r.**

Przewodniczący
Rady Rodziców

Przewodniczący
Rady Pedagogicznej

Przewodniczący
Samorządu Uczniowskiego